

Davacı : Anadolu Bank A.Ş.

Vekili : Av. Mehmet Coşkunso

Cumhuriyet Mah. Silahşör Cad. No:69

Şişli / İSTANBUL

Davalılar : 1- Başbakanlık / ANKARA

Vekilleri: Hukuk Hizmetleri Başkanı Sami Arslan Aşkın

Hukuk Müşaviri Tülin Şencan Güneş / Aynı yerde

2- Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü / ANKARA

Vekili: 1. Huk. Müş. V. Ömer Sinan Bayçelebi / Aynı yerde

Davanın Özeti : 17.8.2013 gün ve 28738 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Tapu Sicili Tüzüğü'nün 69. maddesinin 5. fıkrasının, 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'na aykırı olduğu iddiasıyla iptali istenilmektedir.

Savunmaların Özeti : Düzenleme ile haczin terkin edildiği, takibin geçerliliğine ve haczin yenilenmesine etki edilmediği; düzenleme ile tapu sicilinin gerçek durumu göstermesinin amaçlandığı ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hakimi : Kamuran Bedirhan

Düşüncesi : 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'na aykırı olarak tapu müdürlüğüne taşınmaz üzerindeki haczi, taşınmaz malikinin istemi üzerine re'sen kaldırma yetkisi veren düzenlemede İcra ve İflas Kanunu hükümlerine uygunluk bulunmadığından, Tapu Sicili Tüzüğü'nün 69. maddesinin 5. fıkrasının iptali gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı : Nazlı Yanıkdemir

Düşüncesi : Dava; 17.8.2013 gün ve 28738 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Tapu Sicili Tüzüğü'nün 69'uncu maddesinin 5'inci fıkrasının iptali istemiyle açılmıştır.

2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 78'inci maddesinde, ödeme emrindeki müddet geçtikten ve borçlu itiraz etmiş ise itirazı kaldırıldıktan sonra mal beyanını beklemeksizin alacaklının haciz konmasını isteyebileceği, haciz istemek hakkının, ödeme emrinin tebliği tarihinden itibaren bir sene geçmekle düşeceği, haciz talebi kanuni müddet içinde yapılmaz veya geri alındıktan sonra bu müddet içinde yenilenmezse dosyanın işleminden kaldırılacağı; 79'uncu maddesinde, icra dairesinin talepten itibaren üç gün içinde haczi yapacağı; 80'inci maddesinde, icra memurunun haczi kendi yapabileceği gibi yardımcı veya katiplerinden birine de yaptırabileceği; 91'inci maddesinde, taşınmazın haczi ile tasarruf hakkının Medeni Kanunun 920'nci maddesi anlamında tahdide uğrayacağı, sicile kaydedilmek üzere haciz keyfiyeti, ne miktar meblağ için yapıldığı ve alacaklının adı ile tebliğe yarar adresinin icra dairesi tarafından tapu siciline bildirileceği, adresi değişen alacaklının masrafını vermek sureti ile yeni adresinin tapuya bildirilmesini icra dairesinden istemeye mecbur olduğu, hacze yeni alacaklılar iştirak eder veya haciz kalkarsa bu hususların da tapu siciline haber verileceği; 102'nci maddesinde, haczi talep edilen mal taşınmaz ise icra dairesinin 91'inci madde gereği haczi ait olduğu daireye tebliğ

T.C.
DANIŞTAY
ONUNCU DAİRE

Esas No : 2013/6066

Karar No : 2016/1512

edeceği, 106'ncı maddesinde, alacaklının, haczolunan mal taşınır ise hacizden itibaren altı ay, taşınmaz ise hacizden itibaren bir yıl içinde satılmasını isteyebileceği; 110'uncu maddesinde ise, bir malın satılması kanuni müddet içinde istenmez veya icra müdürü tarafından verilecek karar gereği gerekli gider onbeş gün içinde depo edilmezse veya talep geri alınıp da kanuni müddet içinde yenilenmezse o mal üzerindeki haczin kalkacağı, haczedilen resmi sicile kayıtlı malların, icra dairesiyle yapılacak yazışmalar sonucunda haczinin kalktığının tespit edilmesi hâlinde, sicili tutan idare tarafından haciz şerhinin terkin edileceği ve işlemin ilgili icra dairesine bildirileceği düzenlenmiştir.

Bilindiği üzere, alacaklıların özel hukuktan kaynaklanan hak ve alacaklarının borçlu tarafın rızası ile yerine getirilmemesi halinde, bu alanda kamu gücü kullanmaya görevli ve yetkili icra dairelerinin İcra ve İflas Kanununun uygulanmasından kaynaklanan görevleri sebebiyle icra dairesinin sorumlu amiri olan icra müdürü, özel hukuktan doğan hakların ihlalini kamu gücü kullanarak yerine getirdiği cebri icra işlemlerinde hiç bir makamdan emir ve talimat almadan karar verme ve cebri işlemini gerçekleştirme yetkisine sahip bulunmaktadır.

Bu kapsamda, 2004 sayılı Kanunun icra dairelerine verdiği en önemli görev ve yetkilerden biri de borçlunun taşınmazı üzerine haciz konulmasıdır.

17.8.2013 gün ve 28738 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Tapu Sicili Tüzüğü'nün iptali istenilen 69'uncu maddesinin 5'inci fıkrasında, "21.7.1953 gün ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uyarınca takip edilen kamu alacaklarına ilişkin haciz, iflas, konkordato ile verilen süre ve 9.6.1932 tarih ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 150/c maddesi şerhi bulunan taşınmazlar hariç olmak üzere, tapu siciline yapılan şerhten itibaren iki yıllık sürenin sonunda Müdürlüğe yenilendiği bildirilmemiş olan hacizler, taşınmaz malikinin istemi üzerine terkin edilir ve durum icra müdürlüğüne bildirilir." hükmüne yer verilmiş olup; bakılan davada, Tapu Sicili Tüzüğü'nün 69'uncu maddesinin 5'inci fıkrasında yer alan düzenlemeyle "**tapu müdürlüğü**"ne taşınmaz üzerine konulan haciz şerhini, şerhin konulmasının üzerinden belli bir süre geçtikten sonra malikinin istemi üzerine re'sen terkin etme yetkisi verilmektedir.

2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun yukarıya aktarılan hükümleri değerlendirildiğinde; ödeme emri kesinleştikten sonra alacaklının talebi üzerine borçlunun mallarına haciz koyma yetkisinin **icra dairesine** ait olduğu, haczedilen malların taşınmaz olması halinde icra dairesinin taşınmazın haczedildiğini, haczin sicile kaydedilmesi amacıyla, tapu müdürlüğüne bildirmekle yükümlü olduğu; tapu müdürlüğü'nün, İcra ve İflas Kanunu kapsamındaki yetkisinin, taşınmazın haczedildiğinin icra dairesi tarafından bildirilmesi halinde bu durumu sicile tescil etmekle, haczin kalktığının bildirilmesi halinde de sicile yapılan şerhi terkin etmekle sınırlı olduğu görülmektedir.

Bu itibarla, "**tapu müdürlüğü**"ne taşınmaz üzerindeki haczi, taşınmaz malikinin istemi üzerine re'sen kaldırma yetkisi veren dava konusu düzenlemede hukuka uygunluk bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, 17.8.2013 gün ve 28738 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Tapu Sicili Tüzüğü'nün 69'uncu maddesinin 5'inci fıkrasının iptaline karar verilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Onuncu Dairesince gereği görüldü.

Dava; 17.8.2013 tarih ve 28738 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Tapu Sicili Tüzüğü’nün 69. maddesinin 5. fıkrasının iptali istemiyle açılmıştır.

2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu’nun 78. maddesinde, ödeme emrindeki müddet geçtikten ve borçlu itiraz etmiş ise itirazı kaldırıldıktan sonra mal beyanını beklemeksizin alacaklının haciz konmasını isteyebileceği, haciz istemek hakkının, ödeme emrinin tebliği tarihinden itibaren bir sene geçmekle düşeceği, haciz talebi kanuni müddet içinde yapılmaz veya geri alındıktan sonra bu müddet içinde yenilenmezse dosyanın işlemiden kaldırılacağı; 79. maddesinde, icra dairesinin talepten itibaren üç gün içinde haczi yapacağı; 80. maddesinde, icra memurunun haczi kendi yapabileceği gibi yardımcı veya katiplerinden birine de yaptırabileceği; 91. maddesinde, taşınmazın haczi ile tasarruf hakkının Medeni Kanunun 920 nci maddesi anlamında tahdide uğrayacağı, sicile kaydedilmek üzere haciz keyfiyeti, ne miktar meblağ için yapıldığı ve alacaklının adı ile tebliğe yarar adresinin icra dairesi tarafından tapu siciline bildirileceği, adresi değişen alacaklının masrafını vermek sureti ile yeni adresinin tapuya bildirilmesini icra dairesinden istemeye mecbur olduğu, hacze yeni alacaklılar iştirak eder veya haciz kalkarsa bu hususların da tapu siciline haber verileceği; 102. maddesinde, haczi talep edilen mal taşınmaz ise icra dairesinin 91 inci madde gereği haczi ait olduğu daireye tebliğ edeceği, 106. maddesinde, alacaklının, haczolunan mal taşınır ise hacizden itibaren altı ay, taşınmaz ise hacizden itibaren bir yıl içinde satılmasını isteyebileceği; 110. maddesinde ise, bir malın satılması kanuni müddet içinde istenmez veya icra müdürü tarafından verilecek karar gereği gerekli gider onbeş gün içinde depo edilmezse veya talep geri alınıp da kanuni müddet içinde yenilenmezse o mal üzerindeki haczin kalkacağı, haczedilen resmi sicile kayıtlı malların, icra dairesiyle yapılacak yazışmalar sonucunda haczinin kalktığının tespit edilmesi hâlinde, sicili tutan idare tarafından haciz şerhinin terkin edileceği ve işlemin ilgili icra dairesine bildirileceği düzenlenmiştir.

Alacaklılar, özel hukuktan kaynaklanan hak ve alacaklarını, borçlu tarafın rızası ile yerine getirmemesi durumunda, bu alanda kamu gücü kullanmaya yetkili ve görevli icra daireleri aracılığı ile alabilmektedirler.

İcra dairelerinin varlık sebebi, alacaklının, alacağını tahsil için borçluya karşı güç kullanmasını önlemektir. Her ne kadar, kişilerin özel hukuktan doğan hak ve alacaklarının korunmasına yönelik olsalar da icra dairelerinin tüm işlemlerinin asıl hedefi hukuk düzeninin korunmasıdır.

İcra ve İflas Kanunu’nun uygulanmasından kaynaklanan görevleri sebebiyle icra dairesinin sorumlu amiri olan icra müdürü, takip hukukuna ilişkin uygulamalarında hiç bir makamdan emir ve talimat almadan karar verir ve cebri işlemini gerçekleştirir.

İcra Müdürleri, özel hukuktan doğan hakların ihlalini kamu hukuku araçlarıyla, yani kamu gücü kullanarak yerine getirdiklerinden, cebri icra işlemi kamu hukuku karakteri taşır.

Bu bağlamda, 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu’nun icra dairelerine verdiği en önemli görev ve yetkilerden biri de borçlunun taşınmazı üzerine haciz konulmasıdır.

17.8.2013 tarih ve 28738 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Tapu Sicili Tüzüğü'nün iptali istenilen 69. maddesinin 5. fıkrasında, "21/7/1953 tarih ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uyarınca takip edilen kamu alacaklarına ilişkin haciz, iflas, konkordato ile verilen süre ve 9/6/1932 tarih ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 150/c maddesi şerhi bulunan taşınmazlar hariç olmak üzere, tapu siciline yapılan şerhten itibaren iki yıllık sürenin sonunda Müdürlüğe yenilendiği bildirilmemiş olan hacizler, taşınmaz malikinin istemi üzerine terkin edilir ve durum icra müdürlüğüne bildirilir." hükmüne yer verilmiştir.

Bakılan davada, Tapu Sicili Tüzüğü'nün 69. maddesinin 5. fıkrasında yer alan düzenlemeyle "tapu müdürlüğü"ne taşınmaz üzerine konulan haciz şerhini, şerhin konulmasının üzerinden belli bir süre geçtikten sonra malikinin istemi üzerine re'sen terkin etme yetkisi verilmektedir.

2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun yukarıya aktarılan hükümleri değerlendirildiğinde; ödeme emri kesinleştikten sonra alacaklının talebi üzerine borçlunun mallarına haciz koyma yetkisinin icra dairesine ait olduğu, haczedilen malların taşınmaz olması halinde icra dairesinin taşınmazın haczedildiğini, haczin sicile kaydedilmesi amacıyla, tapu müdürlüğüne bildirmekle yükümlü olduğu; tapu müdürlüğünün, İcra ve İflas Kanunu kapsamındaki yetkisinin, taşınmazın haczedildiğinin icra dairesi tarafından bildirilmesi halinde bu durumu sicile tescil etmekle, haczin kalktığıнын bildirilmesi halinde de sicile yapılan şerhi terkin etmekle sınırlı olduğu görülmektedir.

Bu durumda, "tapu müdürlüğü"ne taşınmaz üzerindeki haczi, taşınmaz malikinin istemi üzerine re'sen kaldırma yetkisi veren dava konusu düzenlemede yasa hükmüne uyarlık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, 17.8.2013 tarih ve 28738 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Tapu Sicili Tüzüğü'nün 69. maddesinin 5. fıkrasının **İPTALİNE**, aşağıda dökümü yapılan yargılama giderleri ile Avukatlık Ücret Tarifesi Uyarınca 1.800,00 TL avukatlık ücretinin davalı idarelerden alınarak davacıya verilmesine, bu kararın tebliğini izleyen otuz gün içinde Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'na temyizen başvurulabileceğinin taraflara duyurulmasına, 18.3.2016 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Tülün	Emin Celalettin	Ziya	Abdullah	Ali
ÖZDEMİR	ÖZKAN	ÖZCAN	ARTUNÇ	ÜRKER

YARGILAMA GİDERLERİ

Harçlar	131,45 TL
Posta Ücreti	105,00 TL
Toplam	236,45 TL